

An American newspaper,
printed in the Windish
language, promulgating
American ideas and prin-
ciples to liberty loving
Windish race

Published every Friday

Slovenský Glas

AMERIKANSKI
AMERICAN WINDISH VOICE

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

VOL. IV. LEJTNITECSAJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN. OKTOBER 10, 1924.

No. 41.

BETHLEHEMSZKI GLÁSZI

Priprávlanye na Velki Koncert

Lamprecht Mici dipl. piano-tanárkinya de novembra 9-ga drzsála z-svojimi vucseníki prvi KONCERT, na sterom pred ocsívesznostjov pokázse notri, ka nyéni vucsenícke nakelko szo prislo naprej vu tom krátkom vrejmeni. Vu programi szledécsa poznána iména jesztejo :

Kertsmár Helen, Krányecz Irénke, Layko Mary, Vurosics Mary, i Helen, Malaesics Irénke, Szamny Mary i Etelka Elek Mary, Kirner Helen, Dobos Emma, Mandovich Mary, Dobos Irén, Takács Irén, Macsi Juliska; Rose i Lucy Castiello, Rose i Cecilia Braucei, Strausburger Helen, Mary; Wojszka Mirian, Taylor Joseph; nadale nájménsi vucsenícke: Bramuska Ica, Sasfy Juci, Elek Margit, Turnauer Nauthan.

Vucsenícke sze trno vrejlo priprávlajo z-voditelsztvom Miss Lamprecht-tanárkinye na te poviden koncert, ka naj navousi bodouese zoszázijjo z-svojim prelejpim spilanyom. Blúzi 28 vucseníkov vzeme tao vu programi.

Prestímáni komponistov szpráve z-nájevksim precizítasom dájo naprej vucsenícke, stere je Lamprecht Mici tanár-

kinya navesíla notri. Bodejo poszebni szolo punti zvóntoga pa 4 i 6 roucsni, tém vise esce na dvej piáni naednoux túdi dájo naprej vees falátov.

Zvónréda je velko intereszejranye med szlovencami i vougami kre té kúntslarszki vucseníski koncert, k-steromi priszpodboga je do eti mao vu Bethlehemi esce nej bilou. Nász szlovence blíznye vu onom táli túdi intereszejra te komaj esákani koncert, ka doszta szlovenszki vucseníkov túdi jeszte med nyimi, steri tao vzemejo vu programi ino tou nász trno veszéli, ka szo szlovenszka deca i deklina pod Lamprecht Micike kúntslarszki rokámi zse tak vizsiko prisli z-svojim znányom.

Popolnejsie mo esce písali vu pridoucem od toga szvétká, na steroga zse vszi zsmetno esákamo.

Bethlehemszki od bregá do bregá mouszt de naszkori gotov

Bethlehemszki národ zse trno dugo i tesko esáka na tou, gda sze ednoux od bregá do bregá mouszt odpré. Csi tou leliko vórejmo, stereo je zdaj vódáno, tak sze te té novui mouszt november meszece odpré i prejk vu szlízso dá.

Lúdjé szo zse guesali, ka mouszt nede gotov, ár nega zadoszta penéz. Walter Cacia ind zseler je pa zdaj vózglászo, ka kontraktor zse z-tej \$2,568.000 — kelko de mouszt kosto — 90 percent penéz má. 10 percent pa te dobí, gda public service commision mouszt prejk poglédne ino ga za dobro szpozna.

Grozna szmrt od lokomotiv vdárca

Z-groznov szmrtjouv je mró 45 lejt sztar Zsilavec István, kí je prebívo 1251 E. 3rd St. zdaj preminoucsi tork popoldnévi okouli 5 vóre, gda je od ednoga P. & R. lokomotiva bio vdárjeni. Tou sze je zgoudilo pouleg Bethlehem Steel Company-je laboratoriuma na P. & R. zseleznoj pouti. Kak je lokomotiv Zsilavea távdaro szo nyega vesaszi gori djáli na k-lokomotivi keoj prikapeseno wagon naj ga notri odpelajo na Union stáció i odnet na ambulanci vu St. Lukes spitao. Ali prve je mró kak szo prisli na stáció.

Ali kak je Zsilavec bio vdárjeni tou nise nemre znati, ali tak miszlijo ka je mogo doli prignyeni bidti, esi je te zse kaj poprávlo ali szi je pa cipele zakapesivao.

Coroner Cathral je dao Undertaker Joseph Kinney-i dopúcsenye naj mrtvo teijo k-sebi odpela. Za sterim szo bratom naznánye dáli i tej szo zse poszkrebli za pokopálise. Zsilavec je rodjeni bio v-

Brezi zagvúsanoszti vu vouzo poszláni

Preminoucsi pétek je eden bethlehemszki policáj Joe Simons pozváni bio od ognogazilceov naj poglédne eden bham vu Polk streeti med zseleznov potjouv i strtim streetom, gde, kak szo ognogazilci glászili je eden sztarejsi moski neposteno delao z-ednov mládov deklieskov. Policáj Simons je na pozványe tou meszto goriobiszkaio i tam nájdjenoga John Zrinszki-ja i Szmo-dish Teszi-ja je na policájszko stáció odegno. Tam je z-tém tozseni bio, ka sze neposteno oponásao z-touv mládov, 15 lejt sztaroszti deklieskov.

Vu tom dugoványi je zdaj preminoucsi pondelek bilou vóposztlúhsanye pri John Peters aldermani, na sterom vóposztlúhsany je prevnogo szlovenszko ga i drúgoga národa bilou navzoucsi i túdi odzvóna, ár je vszáki nej mogoucsi bio notri pridti vu vóposztlúhsanya hízso. Na tom vóposztlúhsany sze je tou szkonesalo, ka sze tou delo naj pred Easztoszko birovíjo dene. Zrinszki János-a szo brezi zagvúsanoszti do december meszece krimináliskoga szouda vu eastonszko vouzo odegna i v-tork gojdnó. Na tom vóposztlúhsany je Zrinszki-ka Daniel McCarthy fiskális namesztívao.

Fire Prevention Week

Ete keden od oktobra 5-ga do 11-ga sze obdrzsáva tak zváni "Fire Prevention week" po nasem jezíki sze bole razmí kak : ognya-bránenya keden. Vu tom kédni vídimó vees féle plakáti, stere vsze szamo od toga písejo. Túdi nas Bethlehemszki ognogazilceov prejdjen Mr. Anderson je opomínanye vrejdnó goripozványe dao pred Bethlehemszki národ, stereo právi szledécsa :

Ete keden vu cejlom országi obdrzsájo ognya-bránenya keden i za toga volo proszim Bethlehemszke prebiválce, naj vszáki szebi z-toga tao vzeme. Tou je nej szamo národné szvétek, nego vszákgoga esloveka privátno delo od steroga naj sze vesímo. Zatoga volo szam jazs túdi vküper posztavo edno opoutnoszt k-steromi sze naj vszigdár drzsímo i naj sze ognya ognemo.

Pazite vuzgáne szpice i drúgi gorécsi matriál; tou je nájevcskrát odgovorno za velke ognye. Szpice vszigdár tam drzsíte, gde mála deca nemre donyi.

Núcajte pripráve fjsze pri elektricsni circutej; ár je fjsz kak eden safety valve pri elektriki i tou moremo paziti naj je nej szlab.

Gda pejglamo z-elektricsni mi pejglami, vszigdár prve zaprimo elektriko vkraj, kak pa vu drúgo delo zacsne.

Gasolin ali drúge na lehki explodejrajouese blágo ne núcajmo za pucanye, ár jeszte zadoszta drúgoga blága, stereo je nej nevarno za pucanye i tiszto dobímo vu drug storaj.

Szajavi rouri szo lajnzszo leto vees kak 18 million dollárov kvára vesínoli z-svojim v-esinyenim ognjom; drzsímo je esízste ino vu popravki.

Csi na pamet vzememo, ka je gázova cejv lúknýasza i gáz z-sznyé ide, núcajmo elektrík poszvejt meszto odpzejtoga poszvejta ali szvejese; i tak poglédne gde gáz vó ide i gda tou vónájdemo, te vzememo zsájfatno vodou, tiszto gori vlejímo, gde miszlimo ka gáz vóide i te sze nam vesaszi pokázse, ár na tiszto meszti zsájfatni mejerje goriprídjo.

Zesízstimo vsze, rour i cejvi prve kak káhle zacsne kórlí; ár esi szo rouri i cejvi zaloutane, hitro sze szegrejejo, gda kórimo i tou pozrokúje veeskrát ogen.

Okouli káhlov sztené z-plejom oblejesmo notri, naj sze ogen neprimle, gda szo káhle vrouese.

Vroucsi i zserjávi pepéo je valon vu plejatne kantle i nej vu leszeno lado ali lagev.

Petrolíumszke poszvejte i káhle szamo vudné napunývajmo. Gda zse poszvejte ednoux gorí te ga ne napunývajmo dokécs, ka ga na vgászne.

Ogen sze lehko obráni i ognya-bránenya keden je záto drzsáni, naj sze tou vu vszáki dom notri vkorní. Tou nam dá príliko trí glávne dela szpoznati i tou szo: obprvim, neuyámo, ka bi sze ogen zacsno goréti; obdrúgim, szpravimo na sztrán vsze tákse blágo, stereo sze rado vuzgé i napravimo nas hram i okouli nyega vsze tak, ka sze ogen nede mogo dale vtrgnoti; obtrétjím, szpravimo ogen prve kak bi on nász prepravto. Tou je isztina nevarno delo ogen szpraviti, ali tou moremo vesiniti, esi

Colonial Theatre sze odpré v-pondelek

The Colonial Theatre, pred etim sze je imenúvala "The Kurtz" odpré szvoje dveri zdaj priseszten pondelek z-lejpim programon od Keith wau-deville. Vszáki dén do tríkrát spilali, ednoux popoldnévi i dvakrát vecsér.

Na tou odpéranye szo zse vu théater hodécsi lúdjé dugo esákali, ár je malo dugse vrejmen vzeloú na poprávlanye kak je pa odprvim bilou zgláseno. Té théater je zdaj Wilmer-Wincent spilárszka kompaníja vzéla prejk i trno sze troustajo, ka do lejpe falate spilali.

Pazimo, gda prejk po streeti idemo

Bethlehem váras je edno nouvo zrvannye vódáo, stereo zrvannye tou zapovedáva, naj nise na kríz ne hodi, gda prejk ide po streeti. Vu trétem i New Streeti na policájszkoj húti gori jeszte szpízano, "No Jay Walking" — Tou je: Naj ne hodimo na kríz po streeti prejk, nego naj zdráven idemo kak je z-bejlim vózamerlano. "Jay Walkers" té lúdi imenújejo szo tomi vódjáni, ka vu vouzo prídejo za toga volo. Náprvi áldov je bio eden poiméni Samuel J. Shepherd, z-Fountain Hill-a zdaj v-nedelo predpoldnévom, gda je sao vdiljek po New streeti od Fox drug Stora prejk do E. O'Reilly gvantne baote, te ga je policáj doli príjao ino ga je pred szoud posztavo, gde je plásao eden dollár kástige i sztroske. Dobro bode paziti, gda idemo prejk po streeti i vszigdár tam tá hodimo gde je z-bejlov fárbóv vózamerlano, ár je tiszto záto zamerlano, naj peski hodécsi lúdjé szamo tam prejk idejo gda je pont odpzejta.

NAZNÁNYE

Z-Stevanovszkevézsi vu Ameríki prebivajoucsi Brátam ino Szésztram!

Odszpodi podpízáni szmo doubili naznánye z-sztároga krája z-Budapesta, od Kallós Ede szobrásza, ka je on vsze pláme za Stevanovszki szobor prejk dao nasemi Stevanovszkomi plébánosi Kocján Istváni, stere — kak on píse — za krátko vrejmen mí zse moremo vrouke dobíti.

Vszáki naj pázi na eto meszto priseszten keden, ár te eti pá naznánye dámo nasim brátam i szésztram, esi szmo zse doubili pláme ali nej. Gda dobímo, te vam tou vesaszi naznanimó na etom meszti naj lehko vküper pridemo ino szi zvolimo szobor, kaksí de sze nam vido.

Z-postenyom

Stevanovszkevézsi Szobora zavúpavnístvo.

MORÍJO VU OHIO DRZSÉLI EDNOGA 19 LEJT SZTAROGA VOGRSZKOGA POJBA

Kuczik Sándori na obrambo szo nej masejrali gori millonárje, kak vu Loeb-Leopold tozshi

Chicagoszke vmorce, Loeb zacsnoli toga mládoga pojba na obrambo. Oszojenoga na mladoszt i düsevo nepremislenoszt szo sze zezávali. Ali tou zádnye szo prevrgli doktorje. Gda szo chicagoszki szoud vózglászili z-ponovnov vúpaznosztjov sze je zacsnola obramb na akcia za Kuczik Sándora zšítek. Ali Donahey governor je odvrgo milosese prosnyou ino odvrsenye je z-etimi recsámi podpéao :

— Od steri mao szam governor, stírinászet szmrti szoudov je bilou vu Ohio-i. Vu vszákom pripetjej szo milosese prosnyou dáli notri. Csi bi moje lasztivne nágibnosztinaszedúvao, obráno bi od szmrti vszákgoga. Ali moja duzsnoszt je nej tou, ka naj prevrzsem birovíje szoud. Za isztino sajnálívam, ka chicagoszki szoud nemrem vzéti za precedens.

Fiskális de zdaj pred Nájisvisio Birovíjo neszo Kuczika szoud. Csi tam za dobro szpoznajo te szmrtén szoud, te Kuczik Sándora zšítek potem zse níksi forum neobráni ino oktobra 17-ga vu lekeriskom sztouci szkonesa szvoj mládi zšítek.

Pörgarszki gyülejs

Zdaj v-nedelo okt. 12-ga popoldnévi ob 2. vóri bode Szlovenszkgoga Ploda Amerikanszki Pörgarov réden meszecsén gyülejs vu Slovenszkom Halli (321 E. Packer Ave., na sterom je vszákomí pörgari duzsnoszt nazoucsi bidti. Odeberanye sze pribízsa i za toga volo naj vszáki pörgar szebi za duzsnoszt szpozna, ka na rédnom meszecsnom gyülejsi tao vzememo.

Krvávi boj med jugoszlávami ino albánami

Med jugoszlávskov szoldacsjov ino albánszki pávrmi je krvávi boj bio preminoucsi keden, vu sterom je 33 mrtvecov 46 oranyeni osztalo na bojnszkom presztóri. Boj sze je prej zacno, ka szo albánci bujli ednoga szrbszkgoga oficéra.

Andrássy grof od Zite povrnejnja gucsi

Grof Andrássy Gyula je vu "Magyarország" iména pestinszke novine eden ártikulus písao ob onoj príliki, ka je zádnyi cajt vu Lequeitio-i (Spanyolszki ország) hodo na glédanye bívse kralíce Zite i familije.

Grof Andrássy píse, ka kralíce bár neoprávla z-aktáliskov politikov, ali záto sze globoko intereszejra za nájnovejsze zgodbe.

Bívsa kralíce sze li mocsno vüpa vu tom, ka ona i nyéna familija sze esce nazáj povrne na Vogrszki ország ino ka Otto kralícs zse ednoux notri széde vu vogrszki trounos.

Vilmos caszar scsé na trounosi szedeti

K. R. Philip chicagoszki fiskális, kí je zdaj priso nazáj z-Némskoga országa, tou právi, ka je poglédno bívsega némskoga caszara, II. Vilmosa, kí je tak zglászo vó pred nyim, ka nyega némski národ za krátek cajt nazáj pozové na caszarszki trounos. Naj li esáka na tou pozávanye, dokécs sze nena-voli.

5,206 prizilne szmrti na edno leto vu New Yorki

Vu New Yorki je 1921-ga leta 4,742 prizilne mrtelnosztí bilon. Ali prizilne mrtelnosztí raacsun sze od leta do leta povéksáva, stereo nájbole poszvedoci, ka sze je 1923-ga leta zse 5,206 prizilne mrtelnosztí zgoudilo vu New Yorki. Med tejmí je 879 szamovmorsztva bilou, ovo pa vmorsztvo i nezreca. Pridátke je Dr. Charles Norris, varaski prejdnyi vrásitel posztavo vküper.

AMERIKANSZKI Szlovencov Glasz

AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940 Száko písmo poslite
512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
SZHAJA VSZÁKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLACSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Dalecs vu júzsnoj

Jugoszláviji, nindri na albánszkoj zemlej, nepresztanoma jesztejo boji med jugoszlávskov szoldacsijov ino albánszkimi bandami, pri sterij priliki vszigidár jesztejo mrtvi ino oranyeni. Tou meszto, gde szkoron nega drúgo viditi, kak goule, kamene peccsine i trnyavo grmouvje, pa zapücseseno nekulturno lüdsztvo, szploj Bougi za hrbtom lezsi ino sze tak dá szkázati, da bi nász nika nej brígalo tou meszto ino tiszti boji, steri sze tam csesztou godíjo. Ali moremo pripoznati, ka nász tej dogotki dönok blüzi intereszejrajo, nej szamo záto, ár sze tou vu Jugoszláviji zgája, stero je pa kre edne sztráni vezdaj dönok li nasa domovina, csi szi tak racsunamo, ka vu sztárom kráji tüdi mámo edno domovino vu rezervi zvön Amerike, nego záto nász briga tou delo — i tou je tiszto, stero nász blüzi briga — ár tam szlúzsíjo nasi mládi, neodrascseni prekmurszki decski szvoj szoldacsíki zsitek vu prestímanom racsuni. Ino csi rávno zse vecs nega formálne bojne, ali boji záto nepretrgnjeno trpíjo tam dolí vu tom balkánszkom kouti, gde je 18, povej i písi: oszenájszet prekmurszki mladencov zgübiló szvoj drági zsitek. Nisce je nedrzi vu racsuni med jugoszlávami, ár zakaj bi sze oni brigali z-táksimi nezselnimi elementami, kak szo nasi szlovenszki decski ino nega od nyí niksega officiálnoga vöpokázanya, ka ji rávno 18 szpadnoló vu juzsniszrbszki boji, ali tak právjó, kí vu racsuni drzsíjo, ka ji zse telko vesznoló. Ka sto szo tiszti, kí tou vu racsuni drzsíjo? Tiszte Prekmurszke matere, sterim szinouvje szo tam szkrvávili tá na oni grozni bojiscsaj, gde je escse prekmurszki cslovek nigdár nej hodo, ino zdaj zse vu szvetszko bojno naszledüvájoucsem mirovnom vrejmeni szi je niti eden vindis nej miszlo, ka bi tam z-Prekmurja stoj kákse iszkanye meo. Vu grdi bojüvanyaj szo pretpeli szvojo junásko szmrt, ár vej tam nega rédne bojne; nego szkrívnim, rouparszkim bandam szo szpadnoli na porob. Oszennájszet prekmurszki mladencov je do eti mao zapecsatilo zlasztivnov krvjouv tiszti mér, steroga szo szvejta goszpoudje na rázlocsni velki konferencijaj sztvourili. Ár je ete po szvetszkoj bojni bodoucsi szvetszki mér tak napravleni, ka na tiszto-ga vszákomi csloveki koncímár z-odprejtím bicsekom trbej csuvati. Ino té racsun sze je zdaj zse gvüšno povékso, ár vu ednom nájzadnyem táksem boji je páli 33 decskov zgübiló zsitek ino mí szmo gvüśni, ka med nyimi doszta prekmurszki mladencov jeszte, kí szo prelejali szvojo krv i sto zná, csi sze nyigov racsun nepozdigno na duplisko?! Pred krátkim cajtom escse, csi sze je ednoj prekmurszkoj materi poszrecsilo za szvojeja szoldacsíka szinü docsaszno gorimentüvanye pridobiti, vdá-rili szo vu vszáki jugoszlávskí novinaj velki bobén, ka je goszpon követ etomi i tomi vödoprineszo gorimentüvanye, odpücsesjnye itd. Zdaj oszenájszetim pojbm szpádnyenoszt vu tom velkom méri nancs nevzemejo na pamet! Zakaj bi dranfali oszenájszet grobov? Vej je funerátora sztáva tak zadoszta britka, ár tiszti pokápa. Ka bi pa te naj prineszo od tisztec dalecsíne tuzsnim materam, stere sze za szvoje sziní joucsejo? Oszennájszet krizsov? Britek dár, zsaloszen szpoumenek! Naj pocsívaio li na mirovesini vu velkoj dalecsíni, vu tühinszkom, odkéc nigdár vecs nazáj nepridejo! Oni szo zse prisli tá, gde mér nerédíjo na konferencijaj grejhsni lüdjé, nego od Vszamogoucsega vekivecsne miloscse pocsívaio vu mirovesini.

Vu lekteriskom sztöci

more szkoncsati szvoj mládi zsitek eden devet-nájszet lejt sztar vogrszki pojeb vu Ohio drzséli, kí je szvojo szesztráncico lajnszko leto bujo z-ednim hamrom. Zaman je bíla vszáka akcia, stero szo zacsnoli Ohio drzséle vougri za negov zsitek, csi rávno je escse trno mládi ino csi rávno szo vu chicagi za tüdi tásko krivico gorimentüvali priszpodobne sztaroszti dvá vmorca. Vu Illinois drzséli obráníjo vmorce od szmrttnoga szouda, ár sze tam zezávajo na chicagoszko pripetjé, ali Ohio drzséle governor ne vzeme za precedens Caverly birouva szoud. Ka je isztina vu Illinoisi, tiszto mi je lekar nej musz isztina bídti vu Ohio-i, ino dokécs szta millionárszkíva Loeb i Leopold za edno brezi példe neszmileno vmorstvo szamo szloboscino zgübila, rávno za táksi grejh priszpodobne sztaroszti Kuczik Sándor z-zsitkom plácsa. Amerika je neszmernai orszáji i potrejbno je na drzsélszko razdelítev, ali nej

Vogrszka bejla vláda je pripoznala ruszoszko szovjetsko vládo

Vu krátkom cajti sze zacsné diplomácijszko vezálicse med ruszami i vougrami

Premínoucsi keden je obhodo szvetszke stampe te csüden glász, ka szta sze Vogrszki orszáji i Szovjetski-Ruszoszki orszáji zglíjala med szebom, steroga nászhaj je tou, ka je Vogrszka vláda pripoznala szovjetsko erdecso vládo ino vu blizsányi kédnaj gorivzeme diplomácijszko dotíkanye z-ruszami. Vu vogrszkoj politikí je zádnje lejta natelko na glavou posztávleno vsze, natelko szmo sze lekho privádili k-rázlocsnoj szásenoszti, ka szmo mogli vörvati te glász tüdi, csi rávno, ka je k-tomi priszpodobno politicsne vtepenoszti i brez karaktersztva tiszta vnozina, stero je vogrszka politika produkálívala vu peti lejta, bliktri bíla ino hitrej bi lekho vörvali tou, ka je Bethlen grof szamovolno dozhaválo z-minisztarsztva, kak pa tou ka officiálna vogrszka politika prijátelszko desznico podeli szovjeti i bolsevizmusi.

"Politicsno pozványe je szamo obráza kouze pitánye" — právi Carlyle ino csi isztino má, te bi vezdásnyi vogrszki politicsni voditelov obráza kou zso mirovno lekho prikazsüvali vu muzeumaj. Bilou je zse pavlovo povrnejnye vu politikí, posteno i neposteno, mejla je velke oszobe szvetszka historia, kí szo ednozadrügim naszledüvájoucsi rezsimov cejlo szérijo szlúzsíli vdílek; vidli szmo mále mozsáke vu revolucijaj, kí szo sze popasesili prejkobrá-niti z-erdésega na bejlo; vidli szmo na prilíko Zilahy-Kissa, zdajsnega pestinszka dik-tátora, steriva szta z-bejszki komunistov grátala krví zsedni bejlíva ino szmo vidli Szabó Dezsó iména vrbovoga piszátele, kí je z-erdésega bejli, z-bejloga páli erdecí grá-tao z-recsjouv tur-retur zná-esajom je potüvao eszi-ino-tá med terroriszticsnimi pártami. Ali na tou ka eden politicsen szisztém, steri je prejk vecs lejt tou naglasüvao, z-tém sze je hválo, ka je on prouti bolse-vizmusi bojüvanya naprejpótis nyeni sztráznik, od dnesz do útre bolseviski prijátel, ka de sze Horthy Miklós na panyeb-ratyí podlagi pajdásívo z-Trotzky-om: na tou, lekho po-tridmo, szo niti nájinicsnejí nej mogli pripravleni bídti.

Kurzuski voditelov zsitek, exisztencia je na antibolseviszko propagando bíla nasztávle-na. Gda je Horthy emeritejra-ni, vöobszlúzsene caszarszki i králeszki admirális, po buknyenom komunizmusi notri prirukivo vu Budapest, je za grintave i vonyécsé szmétéje imenüvao bolsevice. Krví pre-lejavanye, zsidovov pregányanye, pogrome, lüdsztvi kouzso odéranye, vkáplenye szo tüdi nej privadlívano na antisemiti-csnoj podlagi "doprinesá-vari", nego na onoj podlagi, ka od "nevarni komunistov" jeszte gues. Zsidov ali kom-unist, tou je vszeedno, szo

je prav tou, ka sze amerikanszka pravica tüdi po drzsélaj premínyáva. Csí je nepreracsunani eden millionárszki vmorec, te je nepreracsunani eden szíromaski privandra joucsi vmorec tüdi, ino pár májlov dalecsína ne premení na faktumaj. Loeb i Leopold szta doszta vecs vrejmena i prilíke mela na szvojo osznovlenoszti, kak pa Kuczik Sándor, kí je szvoj britek, z-zsmetnim delom obtézseni zsitek zsvio ino nej je meo prilíko na bougso osznovle-noszti, ka bi znao z-vucsenejsim rázumom szouditi rázlo-csek med dobrim i hüdim. Bogme zsalosztno je tou delo, ka dokécs dvá vmorca na vouzo oszoudíjo, tecsász trétje-ga moríjo, pa med nyimi nega níksega drúgoga rázlocs-ka, kak tou, ka szo ovi amerikanci, millionárje i vu Illinoisi zsviéjo, dokécs je trétji vogrin, szíromák i vu Ohio-i zsvié.

pravli... Vogrszko kastigajou-cse právde obszlúzsávanye sze je z-ednov nouvov kriminolo-gicsnov mesterszkov recsjouv obogátílo zs-nyigove dobrotiv-noszti: z-"kommunistkim pre-grejsenyom". Te nouve fajte "krívce" bívoszt je pedíno z-toga sztála, ka sze je stoj za komunistá vadlívao. Dobro trbej prerazmiti: nej szo záto vu vouzo djáli ali internejrali koga, ár je kak komunist prekaco kaj, nego záto, ár je szociálisticsno vérsztveno notrivtálanye, komunisztics-no pouvanye za vugodnejse drzsao od kapitaliszticsnoga pouvanya ino ár je pripouva-noga imánya razdelítev po vez-dásnyem metódusi nej drzsao popolno za privandrano. Tou je bilou "kommunistko pre-grejsenye" ino tou je bilou tiszto, za stero szo vu vouzo metalí lüdsztvo. Visziko mi-losztiven goszpon admirális je z-plemenitov prousztnosztjov za "bolseviszko szmétéje" ime-nüvao Budapesta prebiválszt-vo. Zvönredne regule, szlobos-csine jusov presztávanye, ter-ror, vmorstvo, divji zlocsinov vnozine szo vsze, vsze z-tém podpérali, ka tü od prouti kom-unizmusi bojüvanya jeszte gues. Krizsno bojno szo nagla-süvali prouti komunizmusi ino persze prouti Ruszoszkomí orszáji ino zdaj — zdaj sze krízsní vítéjje vküperobímajo z-poganom...

Vu zvönejsnyoj politikí szo tüdi z-tém besznéli, ka szo oni "záhodne kulture obrambni pregrád zoucsi komunizmusá ázsíjszkov gedmosztjov". Grof Teleki Pál je 1920-ga leta vojzko pomoucs ponüdo gori Polszkomi roszáji prouti Ru-szoszkomí orszáji ino szamo je na ántánti vizsilo, kí je tou pri-tiszkávanye zavrgo, ka je Tele-ki Pál grof, kí bi vu lasztivnoj oszobi gvüšno nej szkocso na konya ino bi nej légao doli vu sztelájzsko grabo, nej áldüvao gori doszta-doszta jezér vogrsz-ki decskov zsitek za tákse cíle, k-sterimi je Vogrszkomí orszá-ji níkse brige na szvejti nej bilou. Na mesznico szo seseli poszlati dvajsztíjezér vogrszki szoldákov záto, ka Minsk i Pinsk naj osztáneta polszkíva presztora ino naj ruszi ne ma-sejrajo notri vu Varso. Pun szvejst szo nalármali zs-nyigov-im "junáskim bojüvanyom prouti bolsevizmusi". Grof Bánffy Miklós zvönejsnyí posz-lov minisztér je tiszto-ga hípa vu parlamenti naprej dao, ka dokécs vu Ruszoszkomí orszáji szovjet jeszte, tecsász Europe mér nemre zagvüsaní bídti. Nyigoví stampi szo Trotzky-ja za Bronstein-a, Radeka pa za Sobelsohn-a píszali. Nego záto szo sze dönok vözmérlí.

Peklénszko szmejsen aktus bode tiszto, gda szovjeta vo-grszkoga országa zavüpnik (Dale na 4-oj sztráni)

KONCERT KONCERT KONCERT KONCERT

Szenzácia!

Növöszt!

Lamprecht Mici

od Vogr. Orsz. Král. Igreakadémije diploméra-na piáne i popejvke tanárkinya.

Z-szvojimi vucseníki notripokázajou-csi KONCERT tekoucsi meszec szlejd-nye dní obdrzí. Tak tanárkinya, kak vucsénicke sze mocsno pripravljajo na te egzámjen, naj ocsviveszno notripo-kázsejo szvojo znanoszt, stero szo sze návcsíli.

Koncerta dén, meszto i popolen pro-gram sze pridoucsi keden zglászi.

Növöszt!

Szenzácia!

KONCERT KONCERT KONCERT KONCERT

Dr. Thomas P. Culhane

OUCSNI SPECIALISTA

Ocsi vizitejra.

Ocsále dobro zglíja.

127 W. 4th STREET, BETHLEHEM, PA.

Dobro priliko trbej vöponücati!

Pohístvo vu prebiválno hizso z-nájprednyejsim zsamatom notri oblecseno \$98.00 i vise

VAS KREDIT JE PRINASZ DOBER

Pridte ino szi preberite z-toga fájnoga Pohístva escse zdaj dokécs nede vöprebráno

Goodman Furniture Co.

305 E. THIRD STREET BETHLEHEM, PA.

SZTABLANO POSZOJIO GRÜNTALASZNOSZT
prvo ali drúgo vu vszákem Mí kúpímo ali odámo
vrejmeni dámo Grüntálasznozt

FEKETE & SON

2319-21 West Chicago Avenue, pouleg Western Avenue
Chicago, Ill. Telephone Seley 6050

Vu preminoucsi 20 lejta szmo nase dugóvanye pri Kúpüvanyi Sztábl noga poszojila, Grüntálasznozt, vu zvönejsnye országe penezo i sífkárte posilanye znájvéksov zadovolcsinov szpuníli vszákomí.

Vszákomi onomi, steri scsé szvojo rodbino z-Prekmurja, z-Bánáta, z-Bácske, z-Szlavonie ali z-Vogrszkoga eszi szpraviti, mí szpávimo vase potrejbne píszma za tou potrejbcsino brezi vase sztroskov.

PENEZPOSILANYE Gvüsenoszti-Kiste
Mí dolláre posílamo vu Prek Mí z-árende dávamo Ogvüsa-
murje, Bánát, Bácska, Szla-
vonio i na Vogrszko. noszti kiste za \$3.00 i vise
na leto

NE TRPITE!

Nega níkaj bougsega za vase DRVÉNE ZSILE I BOLEČSE SZKLEPI. Za vaso BOLECSINO na kraje i za HRBET ali drúge reumáske bole-csine, kak pa

BEAR BALSAM

Prvle kak bi kaj drúgo nücali szprobajte e-o csüdovitno vrásztvo i vi nigdár nete nücali drúgo. Jezero-jezér nücajoucsi tou právi ka je tou nájbougse na szvejti. Kúpíte szi eden glazs za 35c escse dnesz od va-sega patíkusa ali vrásztvo trzejoucsega, ali ne vzemite níkaj drúgo. Csi nedo meli v-szkladár-nici povejte nyim naj vam szpávíjo; pokázste nyim eto glasenýe. Ali pa csi ví scséte, písite zdráven knám i poslite 40c naj vam mí lekho poslema na ednouk.

Central Drug Co. Center St., Shenandoah, Pa.

— Agente iscsemo vszepovszédi —

Odszlobodítev z-vogrsz-ke vouze

Vu preminouesi kédnaj je odszkoeso z-vogrszke vouze Dr. Veér Imre, ob steroy prílik dománye vogrszke novine daga ártikuluse písejo ino dobro de, esi szi gorizamerkamó imé tisztoza esloveka, steromi je pobegnóti trbelo z-Vogrszko-ga országa, steroga goszpón Horthy Miklós ravna z-groftami i rázloesnimi Héjjasovimi falótami, záto, ár je — republikánszkoga esítejnya bio. Predszednik je bio vogrszskoga republikánszkoga pártá ino tou je zadoszta zrok bio na tou, ka ga naj na pét lejtno vouzo oszodjijo.

Vu szegédin-zkom Csillagbörtöni je szedo poudrúgo leto ino v temlici je oszlepno na edno okou. Csi bi ga dale tam drszali, Dr. Veér bi ovo okou tüdi zgübo. Teda sze je zgondilo, ka je Cslovecsi Jusov Mednárodna Liga z-veesimi podpísi prosnyou polozsila notri vogrszkoj vládi, naj Veér Imreja písztijó na szloboscsino. Med podpíszáteli szledécsa iména jesztejo: Calvin Coolidge, Zdrü zseni Drszél predszednika; Doumergue francuske republiké predszednik; Ramsay MacDonald, Anglije predszednik; Hughes, amerikánszki zvönejsny miniszter, Ebert, némske republiké predszednik; Einstein professzor i doszta drügi imenitni lüdi podpíszá.

Veér-a szo prisziljeni bíli ná szloboscsino písztiti — na negvisno. Ali Veér Imre je nej poesako notri, ka bi ga obdrügi tüdi nazáj gnali vu Csillagbörtön, nego na aeropláni je vu Bécs odszkoeso, odkée de vu Páris sou ino odtisztee lekar — eszi príde vu Ameriko. Zagvüno de napádao vogrszko vládo i vogrszki szisztee — z-tühinszkoga, ár nyemi je dománye napádanye vu edno okou kostalo. Kakda tou vogrszke vláde amerikánszki agentje, popevje i rázloesni stréberje májo návado gucsati, píszati: z-tühinszkoga napáda ország.

Vogrszke vláde amerikánszki vigeóm de dobro paziti ná tou, ka té Veér Imre, kí nászkóri príde vu Ameriko, sze je z-Coolidge prezidenta pomoesjou odszlobodo vö z-vogrszke temlice, gde je záto-szedo, ár je za prípravnejsio lrzso republikánszko drszélszko formo od králevesine. Zouesi Veér Imrejóm de po táksém pazití trbelo z-domovineodávanya toszbov: tiszti, kí z-domovineodávanyom krivíjo nyega, sze lehko doszégnejo, ka na nyigevsineke povejszi domovineodávanya toszbo — Amerika.

Na vszákoga sésztoza csloveka szpádne eden automobil

Polodelszkoga minisztersztvá edno zdaj vödáno glásenyé naznani, ka vu júliusa 1-ga szkonesanom trzstvenom leti szo 20%-ov vees automobilov posztavili naprej vu Zdrüzszeni Drszélaj, kak vu prvejsem finánciálnom leti.

Rázloesek je zdaj tou, ka priblízsno na vszákoga sésztoza csloveka szpádne eden automobil.

Stiri táksi drszél má Union, gde automobilov raesun prezégne eden million. Tiszte szo szledéese:

New York — 1,233,362.
California — 1,184,000.
Ohio — 1,160,000.
Pennsylvania — 1,132,037.

1924-ga leta vu prvi deveti meszeczaj szo vszevküper 15, 552,057 automobilov fabrikálivali vu Zdrüzszeni Drszélaj.

KORINE

Nájlepse korine za gosztüvanye, ali za kaksí kóli drügi poszeo szamo prinasz lehko dobíte za to nájnizsiseo cejno i vu nájkraatsisem vrejmeni. Prídte notri, gda de vam na korine potrejbcsina.

T. M. HOGAN KORINAR

331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 1879-R

Nolan-Concilio Hardware Co.

Trzsimo rázloesne féle zselezno brágo, fárho, na automobile potrejbcsino, Sport blágo i vszeféle szemen.

Odprejto po vecseráj
Cejna je primejrna

232 E. 3RD STREET
BETHLEHEM, PA.
Telephone 3094

KAK DUGO

esese seséte árendo placüvati? Gda za tiszte peneze vu lásztnom hrámi lehko prebivate.

Vzemite szi tou príliko, poisese nász gori vu nasoj officí, gde vam príjaznívo obszlüzsimo popolno preszvetloesenyé.

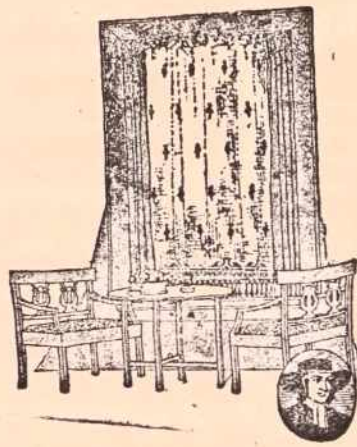
Alex. J. Bihary

Vu Alderman D. Keleher officí.

Fourth and Perry Street, Bethlehem, Pa.
HRAME — FARMÉ — HIZSNEFUNDOSÉ
KÜPÜVANYE ino ODAVANYE

Nájbougse Plátno Etoga Országa

Nájbole znamenita je ona szpráva, stera je vu brámi. Prevnogo toga blága nájdete szamo pri Degnan-i. Tou szo nájnovejsi Férhangí.

Quaker Lace Nets,
36 colov sürki bejli
35, 39 i 50 c Yd.

Quaker Egyptian
Nets, 40 col sürki
blejda zsuta fárho
69c Yd.

Quaker Lace Nets,
bejli, sürki szo 42
cole i scsipkaszti
szpodi 75, i \$1. Yd.

Scsipkaszti Férhangí,
Quaker Lace
Nets, szpodi szo 2
cola scsipkaszto okineseni. \$2.89,
\$3.25 i \$4.50 pár

Dugi Férhangí, moudro naprávleni okineseni szo zszidenim ali zdrügiim prípravnim okinesenyom.
pár kosta \$3.89, \$6.50, 8.00 i \$12.00

Plain Scrim, prousztno Plátno za Férhange sürko je 36 colov fárho bejle zsuta i blejda zsutaaa, jpiofshrdl 36 col. bejle fárho zsute i blejda zsute 12½, 19 i 25 Yd

Scrim, 36 col. sürki z-redáti krájnami 25, 39 i 45c Yd.

Terry Plátno, 36 colov sürko \$1.00 Yd.

Elocked Voile 59c Yd.

Tepestry, Szejne-presztralo 50 colov sürko \$3.89, \$4.00, \$4.25, \$5.50 i \$5.98 Yd.

Sun Fast Drapery, vu rouznatoj i szívoj fárbí 39c i 85c Yd. záto szutoj fárbí \$1.25 i \$1.39 Yd.

Colored Silk Overdrapery, rouznate, zeléne i naturne fárho 89c Yd.

DEGNAN'S THIRD & TAYLOR STS. BETHLEHEM, PA.

PÉRJE! PÉRJE!

Poszkrbite sze za Pérje zse zdaj

Csiszto bejlo goszcece Pérje 98c fünt

Europejszko z-rokou v z-csejszazano Pérje \$1.00 fünt

Csiszte goszcece Pihe \$1.50 fünt

Mí tüdi trzsimo vszeféle poplane i koce

Na tou blágo vam bode potrejbcsina

H. COLEMAN & SONS

HOUSEFURNISHERS

323-25-27 E. 3rd Street Bethlehem, Pa.

Olezsejsijo Pörgarszki Papérov Vödávanye

Vu tekáji preminouesega leta je Bureau of Naturalization (Pörgarizácije Kancelája) z-pörgarszkoga papéra prosnyé notripolozsenyom prikapeseno edno nouvo predpravko zdelala vö, po steroy za pörgarszke papére prosnicke velke prejdnyoszti pridóbijo, ár doszta vrejmena i penéz prispárajó.

Te nouve predpravke znamenitejsze prejdnyoszti szo tou, ka pörgarszki papér proszecsím i nyigovim szvedokom nede trbelo telko vrejmena tázahoditi i zapotüvati, kak do eti mao, pouleg steroga szo nej szamo pri szlüzski krátki bíli, nego zvöntoga szo doszta potrosili tüdi, nadale je trzstveno tüdi bole príjeto ino bírovíje i nyigovi szlüzbeníkov vrejmena prispáranje, — tou szo tiszte prejdnyoszti, stero do szhájale z-nouvim obhodejnyom pörgarszki papérov vödávanya, pri sterom sze millioi prispárajó na vísesnye trosenye, stero szo jedíno prosnicke bíli kvárni. Toga nouvoga obhodejnya prílika je szledéese:

Tühínece, kí má pörgarizáci-je nakanejnya vöoznamejnyeni dokumentum (prvi papér — dvej leti i nej vecs od szeden lejt) ino vu Zdrüzszeni Drszélaj lét i vu szvojega zdrzavanya drszéli edno leto prebiva ino konecsno pörgarizáci-je prosnyou notripolozsiti zselej, naj píse prisztojne megýv-szke bírovíje esesztníki ino naj proszi po posti poszlati edno 2214. numere prosnye formuló. Tühínece nej ne pretrgne szvojega dela z-tém, ka bi oszobno obiszkaó gori dotiesnoga esesztníki ino szvedoke pri toj príliki naj tüdi nezové z-szeobm na bírovíjo. Bírovíje esesztník odposle po posti za tühínece 2214-te numere formuló (árkus) ino gda tiszto v-rouke dobí, naj potrejbne pridátke szkrbno i pazlívo vöszpuni, naj prikapesi keoj prvi papér ino obádvá papéra vküpnó posle Chief Naturalization Examiner-i, koga imé i átresz gori sztoji na prosnyé formulí.

Prvle, kak bi Chief Examiner naznáo tühínece, ka naj zavolo szvoje prosnyé (Petition) konecsnoga notripolozsenya príde na bírovíjo, vu prosnyí szpíszane pridátke szkrbno preglédnejo, ka naj sze ogvüsa-jo od toga, ka esi sze nej pripetila káksa falinga ali prekacanye ino esi sze tákse pripeti. Chief Examiner nazáj posle prosnyou tühínece ino nyemi razlozsi, ka kaj more esiniti na popravki prosnyé. Ali kre drüge sztráni, esi je tühínece rédno i praviesno vöszpíszao pridátke, Chief Examiner ga naznani, ka naj príde notri zszvedokami zavolo na formulí naznanyeni pridátkov z-reesjou potrdjenja, priszéganya. Csi szo právde zselejnyam vu vszákóm poglédí zadoszta vesinóli, Examiner opouti tühínece na tou, ka naj ide vesaszi bírovíje prisztojnoga esesztníki vu kancelájo ino szvoje prosnyou naj polozsi notri. Po táksém obhodejnyí je za tühínece zagvüsana ona prílika, ka zse ob prvoy oszobnoj navzoucsnoszti lehko notripolozsi prosnyou, tak pa obouje delo lehko naednouk oprávi, meszto toga, ka bi na tou dvá poszebnima dnéva áldüvao, kakda sze je pred etím godílo. Z-tém prosnicke szvoje sztroske eden trétji tao prispárajó, ár obhodejnya raesun z-troujega na dvoje ponízsaio.

Velko pomoues znameníje tou prošníki, ár ga Examiner dobro naprej nazvejszti, ka kaj je bírovíje zselejnya na znánye gledoucs ino záto doszta prvle príde vu ono sztávo, ka od bí-

rovíje goridánim standarú znányá zselejnyam naj zadoszta vesiní.

Tou obhodejnye vu onom táli tüdi prípravno, ka tühínece zagvüsaszt pridóbí na tou gledoucs, ka prosnyá rédno bode notripolozsena ino zavolo káksze málieske techniesne ali brezi znamenitoszti zroka, ali pa ka szo szvedocke nej prípravni, nede nazáj vrzsena. Csi sze prouti pörgarizácií káksa zszávna falinga ali krivica pripeti, tou sze naprej dá esese prvle, kak bi notri polozso prosnyou ino od toga tühínece naznani, z-tém prispárajó za nyega z-prosnyé notripolozsenyom potrejbne sztroske ino proszégcsaga i nyegovi szvedokov vrejmen-zgüblesoszt, stero bi vu onom pripetjé doszég-nolo szlúsnoga, gda bi mogo zavolo konecsnoga vöposztlüh-sanya pred bírovíjov navzoucsi bídti szamo záto, ka bi nyemi tam naznánye dáli, ka niksá nerédnoszt jeszte z-obhodejnyom prikacseno, ino cejlo delo znouva trbej zacsnoti.

Bírovíja je vezdaj tak trno obtézsena z-delom ino radi vídijo tou olezsejsanye, stero po opiszanój pouti doszégnejo. Zsmetno bi bilou obsacati oni prošníkov z-vöposztlüh-sanyom prikapeseno prispárajoucsse vrejmen, steri poszeo je predetim zavolo bírovíje preváganya, zlejka poprávleni techniesni zrokov trbelo esese nadale presztaviti, ali szploj odvrszti.

Pouleg sztarejsze vádbe, gda szo prehodéese zvedávanye vu devédeszt dnévov vrejmeni doprinesáváli, dosztakrát sze je pripetilo, ka szo tákse delo szamo direktno na bírovíji szpunyáváli. Po táksém je prošník nej meo znányá od toga ka bírovíja zselej od nyega Zdrüzszeni Drszél ravnajoucsse forme prerazmejnje ino vu engliszkom jezíki temelno znanoszt, ino nyegovo dugovánje szo nadale vu vísesnyí niháli. Veeskrát szo nisteri stirikrát-pétkrát mogli hoditi na court tecsasz, dokées szo na szlejdnye pridoubili pörgarszki papér, steri násztaj je neszmérne sztroske i vrejmena zgüblesoszt zroküvao tak proszégcsami, kak nyegovimi szvedokami.

Vu zádnyí peti lejtaj szo 100,646 pörgarizácije prosnyé vrgli nazáj zavolo rázloesni zrokov. Od tej je vu 85,000 pripetjé techniesni zrokov bilou, stero bi lehko na dobro szpravili, esese prvle, kak bi prošník na vöposztlüh-sanye priso ino doszta penéz bi szi lehko prispárajó, stero je zgübo vu delavnom vrejmeni ino je na potüvanye potroso zszvedokami. Vu dolláraj i centaj sze nemre vözraesunati tiszta vérsztvena vrejdnoszt, stero pörgarizácije obhodejnye adminisztrácijo z-energicsnim pokraesisenyom doszégnejo.

ZDAJ JE VREJMEN

naj szi hram odzvüna i odznouta pofárbate. Jasz odávam nájbougso fárho i férnájssz za znótrejsnye i zvönejsnye fárbanye.

Dobre vinszke prese sze dobíjo primeni, pa tüdi mlin za grozdje mleti.

Po vecseráj je odprejto

Cantelmi Hardware Store

507 E. 4TH STREET
BETHLEHEM, PA.
Bell Phone 338-W

AMERIKANSZKI GOTOVIPENEZ DOLLÁRE

plácsamo vö tam prejk vu steromkóli vársi ali vészzi, brezi dolipotégnyenoszti, po posti ali pa po telegráfí.

SIFKARTE odávamo na stero kóli liníjo, za právo cejno.

ZA VLOZSBE 4-ti percent interesa placüjemo.

KISS EMIL Bankhizsa
133 Second Ave New York.

Szpravite szebi vas familiszki kejp za dár pri Csály Löwy-jí. 225 E. 3rd Street, Bethlehem, Pa.

Jedíni trzsci Aunt Polly i divatni Stout Obüteli za Zsenszke. — Nega tak velke ali tak mále nouge, ka bi mí nej mogoucsi bíli Obütelo dati.

Velikoszt: 2½ do 12 numere sürki i voutszki.

M. E. Kreidler i Szinovje

NAJPOSTENEJSA
OBÜTELI BAOTA
17 East Third Street
BETHLEHEM, PA.

Speciálno z-francuszkoga orejovoga leszá v-szpanyé hizso po-histvo za \$129.00

P. MICHELSON

223 E. 3rd St., Bethlehem, Pa.

Potrejbno Vam Je

SPARHET, KAHLE,
VINSZKO PRESO,
VINSZKI LAGEV
ali na drügo POHISTVO.

Csi vam je na tou potrejbno, te szamo prídte kmeni i vídli te, ka te zadovolni zmójim blágom.

Cena je primeni nájdrednejsa, stero poszvedocsijo tiszti küipei, kí szo sze primeni küpili edno ali drügo potrejbcsino.

SAMUEL MILLER

317 E. 3RD STREET
BETHLEHEM, PA.
Odprejto po vecseráj

? ? ? Zakaj te placüvati za vas kejp, esi ga lehko ksenki dobíte pri Csály Löwy-jí. 225 E. 3rd Street, Bethlehem, Pa. Sparajte tiketi do \$25.00

Michael Palásthy

827 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lekte risko delo z-garantéranyom. Primeni sze dobíjo nájbougsi globi v-poszvejte i szkasa lekterska náprava, stero sze pri hrámi i biznici náca.

HIZSE ZA VÖDATI

Prinasz sze hizse vödájo, na kédne ali na meszece.

Fájn notri szprávlene hizse, elektrik i gáz poszvejt.

AMERICAN HOTEL

311 E. 3rd Street
Bethlehem, Pa.

Vszáki cslovek lehko dobí lejpi kejp, esi szi vküper prispára tákse tiketi, stero dobí pri Csály Löwy-jí, gda Cipele küpi. Csály Löwy je zdaj nej dávno napravo eden kontrakt z-ednim chicagoszskim fabrikantom za pét jezero kejpov i z-tej vszáki küpüvajúcsi dobí szvoj kejp, kí vküper na dejva szvoje tiketi, stero dobí pri cipelov küpívali.

Edno T-A-D Kárto

dámo z-vszakim küpivalom. Csi za 5 centov vrejdnoszti küpíte, edno kárto ksenki dobíte. Csi za 10 centov vrejdnoszti küpíte dvej kárti ksenki dobíte, itd.

Té kárte lejpo vrejdnoszt májo pri T A D CO., rávno tak, kak vu nisterni storaj stempline dobíte, za stere LEJPE VREJDNOSZTI BLÁGO DOBITE. Po vékse preszvetloscsenyé pridte k-nam i mí vam dámo T-A-D—raztolma-csenye.

TOU PORÁCSANYE JE DOBRO NA KAK-SEMKOLI KÜPIVALI, CSI KÜPITE EDEN PAKLIN IGLÉO ZA VAS VICTROLA, ALI PA PLAYER PIÁNO. Za vszáki 5 centov dobíte edno KÁRTO.

ZA NÁJBOUGSO GOSZLARSZKO SKÉR I ZA NÁJBOUGSE VÖOBSZLÜZSÁVANYE, POISCSITE GORI NÁSZ.

GOODENOUGH PIANO CO.

534 Main Street, Bethlehem, Pa.

KAPUTJE

ZAKAJ zse zdaj ne poglédnete okouli po baotaj, kakse szo cejne i kakse szo cejne i kakse je blágo. Idte tá gde dobíte nájfalej i nájbougse

Cejna nasi KAPUTOV je od

\$19.75 do \$95.00

Gda pridete vu naso baoto poglednite nase lejpe KAPUTE i te zaiéztino lehko povejte, ka szo tou dobroga kvalitéta KAPUTJE i túdi szo tak zdelani, ka vszákoga csloveka povidjenje dobíjo,—kak vu kvalitéti tak vu fárbaj i cejnaj.

JESZTEJO BLEJDI ERDÉCSI, PEPENÁTI, ZSUTI i CSARNI

Mr. Simon vász vöobslüzsi i tou vász zse zavüsa, ka te z-postenyom vöobslüzseni.

Gda te csasz meli pridte notri i poglednite okouli. Mí vász vszigdár radi vídimo!

SIMON'S

8 E. 3rd Street

Bethlehem, Pa.

Grant Adams-a szo za grejhsnoga najšli

Reading, Pa. — Dvadvászti lejt sztaroga Grant Adamsa szo grehsnoga najšli vu onoj toz-sbi z-sterov je tozseni bio, ka bi on juliusa 1-ga doli sztrejlo Henry E. Stout policája.

Tou vmorsztvo sze je te zgoudilo, gda je policáj toga Grant-a z-ednim drügim 16 lejt sztarim Frederic L. Müllerom dojprijao, ár szta nyidva edno baoto seselo vö porobiti. Policáj je z-tejmi zgrábleníki sou k-telefonu, steri je za policáje naprávleni na streeti, ka naj zglászi na stácijo, ka je dvá roupára dojprijao, tak naj

z-policájszke stácije z-automobilom po nyé prídejo. Ali kak je Stout policáj tou vesino, Adams je vöpotégno szvojo revolvero ino je policája dvakrát sztrejlo. Te policáj je záto toga pojba prvele z-szvojim botom na glavou vdaró, kak je pa tá szpadno. Na sztrálájszki glász vküper príbejzani policáji i drügi lüdjé szo zgrábili vmorca. Policáj je na drügi dén vu Readingszkom spítáli mrou.

Speciálno z-francuskoga orejovoga leszá v-szpanyé hizso pohistvo za \$129.00

P. MICHELSON
223 E. 3rd St., Bethlehem, Pa.

Vogrszka bejla vláda je pripoznala ruszoszko szovjetsko vládo

(Dale od 2-ga sztrána)

prejk dá szvoje zavüpano pís-mo Hotrhy ravniteli. Ravnitel je tákse hípe z-nisternimi resámi pozdrávlati meo návádo tákse követe ino Horthy gvü-sno zdaj túdi nezamüdí, ka bi nej vözdigno vu szvojem gouvori med dvema országa bodoucsi prijátelszki, miroven sztális. Horthy gvüšno v-rokou túdi szégne z-ruszosz-kim követom, ki z-szvojmí cseszt-níkami gvüšno szebom pripela nistere vu Ruszoszki ország odszkocse vogrszke kommuniste, kakda je Joffe szame némske kommuniste pelao z-szobom vu Berlin. Tej gosz-poudje do persze vszi exterritorialiske juse vszívali, tou je, ka vogrszke právde na nyigovoga zdrzsávanya meszti nema-jo valánoszt, ino meli do pazko na tou, ka naj oficiálno ne os-potávajo vecs kommunizmusa na Vogrszkom. Prouti kommunistusi bodoucsiga bojüvanya nede mogoucsa vecs guesati, ár bi ruszoszki követ vesaszi protestejro prouti. Kommunistki pobegnyci do gvüšno na ruszoszkom követsztvi iszkali ogrambo, odké ji nede mogli policáji odegntati, ár je követsztvo na exterrialiskom presztori. Ruszoszki követ gvüšno obszvetí z-szvojmí cseszt-níki ruszosz-koga kommunizmusa oblejtnico túdi ino vogrszka vláda nede mejla prílike, ka bi zasztávila na tou szvetüvanye pár vogrszki kommunistov pozávanye, steri do vu szvoji gouvoraj vogrszki kommuin dícsili. Vseze tou je dobro znao Bethlen István túdi, rávno tak zná, ka zsidovszko pregányanye túdi nede mogoucsa vecs po "kommunistkoj" podlagi odpraviti. Na glavou sze posztávi cejli szisztém na Vogrszkom ino sze vesákamo esese tou túdi, ka esi de ruszoszki bolseviski követ bankett dao drzsati, na tom banketti de oficiálno navzoucsi vogrszki miniszterszki pred-szednik túdi...

Ali ne pomejni ménse komplikácje vogrsz-koga követa prihájanye vu Moszkvo, kí de navzoucsi mogo bidtf szovjeta na gvülejsaj te, gda do Kun Béla, Pogány József i Lukács György gouvore drzsali ino do dícsili vogrszki kommuin, more bidti esese kameni szpoumenek posztávijo Szamuely Tibori, ali do za krvizsédnoga divjega imenüvali tisztí szisztém, steri je na Vogrszkom kommuin premejno. Zájenno vseze tou nede zadrzsávalo Trotzky mestra vu tom, ka naj oficiálno ne szprímle tisztoga vogrsz-koga követa, steroga vláda je vecs jezér "kommunistov" lífrala po krátkoj pouti prejk na drügi szvejt.

Deca je pri sztarisaj

Velko je bilou veszéje vu Császár Józsefa prebiváliscsi, (807 E. 5th Street), zdaj té preminoucsa dní, gda je nyigova decá Ferenc i Szidonia prisla z-sztároga krája z-Jugosz-lávie. Deca sze je eti v-Ameriki naroudila, ali 1912 leta, gda szo sztariske v-sztári kráj hodili, te szo deco domá povrgli. Ferenc je bio pri ocsini sztarisaj v-Szoboti, Szidonia je bila v-Ottovci pri materé sztarisaj. Vu tej dugi lejtaj, kak szta rázlocsno bilá od szvoji sztarisov je nyima nej doszta bozsnej slo, kak pa zdaj pri sztarisaj, ali záto szta sze dönok vszigdár zselela vu Ameriko k-sztarisam. Tou sze je zdaj zgoudilo i familia je veszéla ár je vküper. Zdjaj je deci duzs noszt, ka naj vöpokázse na kelko lübi szvoje sztarise, steri szo na nyí telko dobroute vesinoli, Zselejmo nyim, naj sze dobro csütíjo eti vu Ameriki.

NA SZMRT OSZOJENI VMORCI

Vu Perzsiji szo dojsztrejili Imbrie amerikanszkoga konzula trí vmorce

Vu Teheráni (Perzsia) szo oktobra 3-ga zavolo Robert Imbrie amerikanszkoga vice-konzula mrteloszti trijé perzsianerje z-zsitkom pretpeli kastigo. Amerikanszkoga vicekonzula szo tekoucsiga leta juliusa prve dní bujli vu Perzsiji.

Med trejmi na szmrt oszojenimi je eden officér bio. Na teheránszke szoldacske mujstre pláci szo preminoucsi pétek vseze trí dojsztrejili. Szodníja je konstatejrala od nyí, ka szo oni bíli amerikanszkoga podkonzula vmorci.

Imbrie je ednoga "csüdno-ga sztúdenca" sseco fotografijo napraviti, steroga perzsianerje za bougeca molijo, med sterim szo ga vadlivánszki fanatikuské napadnoli i bujli. Csupore voditelje szo tej vmorjeni trijé lüdjé bíli.

Perzsianszka kincsica je túdi té dén 60,000 dollárov plácsala vö Imbrie konzula dovici, kak kvára povrnejnye.

Csi vász nogé bolíjo pridte k-Csáli Löwy-ji. 225 E. 3rd Street, gde sze vam nogé z-vizitejrajo od vucsenoga noug vrácsitela szploj ksenki.

Zavüpavnicke

"Amerikanszki Szlovenecov Glász" Reditelsztvo, szpostenyom naznánye dá estejocsim, ka, ki szí té szlovenszke novine ssece zapovedati, naj szí je szamo pri nasi "Zavüpavnikaj" zapovej i naprej plácsa. Ali ki bi je Zavüpavnikom nej mogocsi bio plácsati, on naj nám notri posle vu Reditelsztvo.

Opominamo nase szlovenecov naj vszigdár proszijo odpiszek (nyugto) od onoga steromi za té szlovenszke novine plácsati i poglednite csi na tisztom od piszki steroga dobite bode tej novin imé: "Amerikanszki Szlovenecov Glász". Csi bi pa na tom odpiszki toga iména nej bilo, tak te odnász novin túdi nemrete csakati, ár mi tákse vu znánye nevzémemo stero mi niti naznánye nede bimo. Mi szamo onim poslemo novine i nyim nyigovo plácsano sunio vu rád zememo ki do meli tákse odpiszke pokazati, steri szo od Amerikanszki Szlovenecov, Glász novin szhájaocsi.

Amerikanszki Szlovenecov Glász novin Zavüpavniko iména:

Bethlehem, Pa.
Bölec András

Pittsburgh, Pa.
Markos István
Simon István
940 Vista St.

Newark, N. J.
Erbert István
15 Wall St.

Steelton, Pa.
Kamplin József
583 4th Street

Allentown, Pa.
Péter Farkas
514 N. Jordan St.

New Brunswick, N. J.
Louis Koszár
199 Hamilton St.

Palmerton, Pa.
Doneseecz Jozsef

Elizabeth, N. J.
Gombotz Ferencz

Bridgeport, Conn.
Tkálec István
92 Pine Street

Akron, Ohio.
Jos. Kalamár
Chicago, Ill.
Mike Novák
1913 W. 13th Street

Speciálno z-francuskoga orejovoga leszá v-szpanyé hizso pohistvo za \$129.00

P. MICHELSON

223 E. 3rd St., Bethlehem, Pa.

Za 100,000 dollárov touzsi doktora

Héresnoga moving-komikusa, Charles Chaplin-a (Csáli Cseplin) mlájsega brato Syd Chaplin-a zsená, Mrs. Minnie Chaplin je na 100,000 dollárov kvára povrnejnye touzsi Dr. Robert Griffith operatörsz-koga doktora vu Los Angeles-i, Calár nyej je nousz pokváro, vu sterom je nikso nerédnoszt seseo zvrácsiti.

Trém vcsiníte dobroto: szebi, glasüvaujoucsemi i nam, csi sze pri küpüvanyi szpomenéte, ka szte storosov glasenýe vu nasi novinaj csteli.

Prisli szo z-sztároga krája

Preminoucsa dní szo prisli z-sztároga krája z-Jugosz-lávie Csahuk Mária, Temlin Vilma, Kovacsécz Ilonka, Császár Ferenc i Szidonia na Páris hajon-vi na francuskaj liniji. Té pridoucsim szo pravice i vse potrebna písma bíle poszláne od Gosztonyi Savings Trust Banka, stero je trno krátko vrejmen vzelo i vszi szo trno zadovolni bíli z-tém vöobslüz-sávanyom, stero szo doubili po pouti i od Gosztonyicske. Imenitno delo je tou, stero szo Gosztonyicska vesinoli Császár Ferenci i Szidouniji, sterim szo zdaj vu tekoucssem leti juliusa meszeca poszlali pravice ino vseze potrebne písma, pa szo zdaj zse vu Ameriki pri szvoji sztarisaj. Kak Császár — decé ocsa — tak deca je jáko trno zadovolna z-tém vöobslüz-sávanyom.

14000 ZADOVOLNI VLOZSNIKOV MÁMO.

Sztoga racsuna na vszáki stiri prebi válcov eden vlozsnik szpádne i tou trno szvekle poszvedocsi, ka vöobslüz-sávanye, prijaznívoszt i nasi vlozsnikov zavgúsanye je trno pripoznano.

PREBIVÁLCOV DOSZTOJNOSZT nas bank vszigdár vu voditelszkom pozványi szpeláva

Po vlozsbaj trétji percent interesa plácsamo

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House 3-ji i Adams Sts. kükeu

Ete bank je vrejden i rad vzeme vase vlozsbe

Notrivlozsbeni penez suma je vecs kak sészt million dollárov.

E. P. WILBUR TRUST CO.

FOURTH STREET and BROADWAY

Vejka od Glávnoga Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájevksi Bank vu Bethlesemi

3% interesa plácsa na sparavnoszt polozseni penezaj

Gucsímo túdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa ali pa Mr. Gasda.)

Banka Vöobslüz-sávanye

Nisese vász nemre bougse vöobslüz-sítí, kak pa tisztí, kí znájo vase potrejbcsine, zselejnye ino szo mogoucsi guesati po vasem lasztivnom jeziki.

Nase treszeti lejt penezeposílanye i sífkárte odávanye onim persounam, stero szo vu szrejdnyoj Europi je zadoszta szvedocsansztvo naj vász vöobslüz-simo.

Mí szmo vam mogoucsi raztolmaesiti nouvo notriprivandrajoucsa právdo i vseze ka je potrejbno za tiszte, kí eszi kvam seséjo pridti. Nisese vam je nej mogoucsi postenejse pomáhati kak mí.

Gosztonyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

Bridgeport, Conn. i Krajina

ZAVÜPAVNIK: TKÁLECZ ISTVÁN

92 Pine Street

Bridgeport, Conn.

KOLETÁR JÓZSEF

PENEZEPOSILAJOCSEA,
SIFKARTE, NOTÁROSKA
INO SZEKOLACIJE
KANCELAJA

401 HANCOCK AVE.
BRIDGEPORT, CONN.

Vse ete zloucs prisztájajou-
cse zavüpnoszi rédno i düs-
novejsztno dokoncsa.

Vu sztárom kráji bodoucsi
dugovány sze obrnte kmeni
z-cejlov zavüpnosztjou

LESKO JÁNOS i SZIN
szta vu cejloj Connecticut
drszéli i Bridgeport városi
jedíni Vogrszki Pogrobnik i
Balzsamérar, kí nájfalej i za
nájfalejso cejno zgotovimo
pokopálicse z-nasimi lást-
nimi automobilami.

Átresz:

JOHN LESKO i SZIN
328 Hancock Ave.
Bridgeport, Conn.

Csi Káhle ali Kaksekoli Pohístvo

seséte küpiti, poisésite gori naso baoto, gde szi
za primejrno cejno lehko notri szprávitte pohistva
potrejbésino.

Nájbugse káhle vu velkom prebéranyi drszí-
mo vu nasoj szkladárnici. Prídte i poglednite.

Feldman Bratovje

336 Hancock Ave.

Bridgeport, Conn.

Szkrovno vmorsztvo na vogrszkoj-jugosláv- szkoj meji

Preminoucsi keden szo med
Szentgyörgyvölgy i obszédene
Szentlászló veszniciami nasztá-
vlenoj meji bujte najsi edno-
ga jugoslávskoga financa ino
dvá jugoslávskiva civilszki-
va esloveka. Mrtvecke szo
blüzi eden k-drügomi lezsali
ino na vszej sze je poznalo, ka
szo od niksega toupoga dugo-
ványa vdárcov bíli bujti.

Tak od vogrszke, kak od
jugoslávskze sztráni szo ener-
gicsno preiskávanye zacsnoli
na vöposzlejdenye toga szkrov-
noga vmorsztva, stero vu vel-
koj nemirovnoszi drszí obmej-
no prebiválsztvo.

Na Vogrszkom vszákoga kurzuskoga vmorca gorimentüjejo

Ne zgodí sze niti edno poli-
ticsno vmorsztvo na Vogrsz-
skom, stero Zbüdnice i drügi
kurzuskí falotje vesiníjo, ka bi
konesimár glávne krívce nej
püsztili bejszati. Nájzadnyics
je tüdi edno tákse razprávla-
nye bilou vu Szegedini, gde je
kurzuská birovíja gorimentü-
vala trí divje politicsne vmor-
ce, po iméni Piroška János,
Simkó László i Bölönyi Miklós,
na vszákó zlocsinsztvo prijétne
zsvívane, kí szo láni vu Cson-
grádi na ednom zsidovszkom
báli bombe lücsali notri na ok-
no, stero szo trí persoune vesa-
szi vmorile, dvanájszet sze ja
pa tesko oranilo.

Toga vmorsztva razprávla-
nye je preminoucsi keden bilou
obdrzsáno ino tak imenüvana
"neodvísena" vogrszka biroví-
ja je brezi vszáké tekotorije
gorimentüvala vmorce, prej,
ka je nej najsla zadoszta szve-
dousztva na tou, ka bi oni krív-
ci bíli, esi rávno na sztotine
szvedokov na nyí poszvedocsi
te bin. Ali mí sze zse nika ne-
esüdivamo na tom szoudí, nej
je tou prvo pripetjé, jeszte nez-
racsunano táksi bestiáliski
vmorceov vu goszpón Horthy
admirálisa országi, kí meszto
vouze ali strika viszike csészti
i dobre szlüzse dobíjo i k-tomi
esese cifraszto titulo pa "ju-
náski grünt" ("vitézi telek"),
tou je kurzuski specialitás, ráv-
no tak nász nej szászno te
glász, vej do trpeli meszto tej
drügi neduzsni lüdjé.

"CSARNA ROUKA" SZE NE SPÁJSZA

"Csarna rouka" je vu Chi-
cagi vmoríla ednoga poli-
cájszskogasztrázsa mestra

David Boitano sztrázsa mes-
ter je isztinszki protivník bio
"csarnoj rouki" — dokécs je
tisztá zsnym tüdi nej szkon-
csala, kak vnozsino z-drügimi
áldovami. Toga policájszko-
ga sztrázsa mestra szo premi-
noucsó szoboto bujli nepoznán-
ci.

Za szploj gvüšno drszíjo po-
licáji, ka szo vmorsztvo k-esar-
ne rouke" bandi szlisécsi tali-
jáni vesínoli.

Preiskávanye nadaljávjao,
med vecsim szo vöposztlühnoli
vmorjenoga sztrázsa mestra
ocso, ednoga 70 lejt sztaroga
sztarca, kí je zaszkuzeno dao
naprej, ka kelkokrát szo sze z-
szmrtjou v profilu szinovi ino
kelkokrát szo ga opomínali, ka
naj nebantüje i ne dranfa esar-
ne rouke delavnoszi i bine.

— Jasz znam, sto szo bíli
mojega szinü vmorci — je pra-
vo sztári, — ali ne ovádím ji
vö.

— Zakaj nej? — szo ga pí-
tali detektívje, — véndar sze
od toga bojíte, ka vász tüdi
bujejo?

— Tak je, — odgovorí szta-
ri brezivszákoga dvojúvanya.
— Mí zse tüdi známo, sto
szo bíli vmorci.

Sztarec je plécsa zdigno.

— Nemáram. Jasz nika vö-
neovádím. Jasz nscsem, ka bi
mené tüdi prepravili kak moje-
ga szinü.

Dvej píszni.

Edna dekla je szledéce
vszebine píszmo dobíla od ed-
soga decska:

— Drága Juliska! Zalüble-
ni szam v-tébe ino trno bi bláj-
zseni bio, esi bi tou oszobno
meo príliko tebi povedati.
Vütro vecsér mo te pred Royal
restaurantom csako. Szpozna-
nya znamejnye: Szürkaszti
zgornyi kaput, szürkaszti ko-
lajos ino vu rouki edna erde-
csa rouzsa.

Na lübeznívo píszmo je
vesaszi priso odgovor, stero sze
etak glászi:

— Prijátel! Moja hesí ne
príde na vöoznamejnyeno
meszto. Ali ví záto bojíte tam.
Szpoznanja znamejnye: Csa-
ren zgornyi kaput, esaren ko-
lajos ino vu rouki eden dober
korbács.

Zimszki Gvant

ino

Zgornyi Kapút

Szi Zdaj Dájte Napraviti.

Jeszenszke i Zimszke Stofe i Minte ze Jeszensz-
ke Gvante i Zgornyekapute szmo notri
doubili. Tej Stofi i Minte jesztejo vu
velkom prebéranyi, z-steri szi zdaj
zse lehko vöpreberéte táksega
kaksi de sze vam vido.

Csi vam je potrejbno na
Jeszénszki Gvant i Zgornyi-
kaput, prvle, kak bi inam sli, prídte
knám i poglednite nase Stofe i Minte.
Tüdi csísztimo, pejglamo i fárbamo moski
i zsenszki Gvant v-krátkom cajti i za rédno cejno

John Horváth szabou

530 E. FOURTH ST., BETHLEHEM, PA.

BELL TELEPHONE 2779-J

Szlovenec naj ne bode brezi szlovenszki novín!

PAZKA!

PAZKA!

Vszi tishti, stero prehladenoszt, reuma, plécsnebolez-
ni ledevgyé, roké, nogébolezni, kasla, obísz; zsa-
lodnom betegi ali vu kaksem drügom betegi trpíjo,
naj sze zviüpnosztjou obrnéjo k-meni

Diana Vrácsne Toplice

JOSEPH HORVÁTH

809 E. 4th Street Bethlehem, Pa. (So. Side).

Telephone: 2174

— 56 —

— 53 —

nami bode povejdano, na nyigov prísesztinosztni sors
gledoucs velko nászladnoszt má.

Zburkanye sze je zglászilo z-od vszej vüsz, zvön
Fánynek, stera je vkanécs poglédnola nakla. Tiszto
vönájdjenye, ka Balmeri má zahváliti lepote nájem,
je nyej malo bozsno volou szpravilo, ino pred Ele-
mérom jo szram zácsalo bidti.

— Zdaj je zse zadoszta! — je szkrícsao Zentai.
— Vzemite tou petko, ali sze pa poberéte brezi
toga?

— Touzso mo vász.

— Kak sze vam vídi, — je pravo Zentai ino je
oudpro dveri, pa je na nyé pokázao.

— Vu novine vász dam djáti, — je pravo Balmer
na esemeraszti.

— Lehko vesiníte, ali zdaj sze poberite.

— Pozsalüjete tou djánye.

— Nete sli?

Balmer je nej vüpao dale prouti gucsati. Csed-
nejši popüszti, szi je miszlo, stáro je vszebole csed-
nejše bilou, ár sze je Elemér tüdi protivajoucs bli-
závao prouti nyemi, stero je nezracsunano naszle-
düvanye szkázalo vu szebi szkrívati.

— Idem, — je pravo z-potisanov esemérnoszt-
jou, — ali ne vídimo obszlejdnym eden drügoga.

Z-tém je vöszkocso na odprejte dveri, krscsák
je zse v-hizsi na glavou djao.

Zentai sze je z-szigurnim poglédom obrno k-
Fányki:

— Zdaj guesi od toga dela sztrtké, — je velao
po zapovejajoucs glászi dekli, stera je na tou
nevesákano zrendelüvanye okorno zdignola gori
szvojo glavou, ino brezi bojajni, szkoron po zvisáva-

Vu potrejbnom vrejmeni eden ton vogelja million dnévov i noucsi odvrné — Nase vogelje je za obrambo prouti mrazi.

Ví esese pomlíte kaksa nevala je bíla za vogelje
lajnszko zimou, — jeli de kaj bouge vu etom leti
tou ni eden nevej. Zakaj bi szi vzéli nepotrejbno
pripetjé? Edno pár tonov NASEGA VOGELJA
vu vasoj zemenici vász obráni od mraza i od nevar-
noszti vu zúmi, ino vam hram priátelszko naprávi.
Eden ton od NASEGA VOGELJA je vecs vrejdnó
kak pa millon füntov vrásztva.

BETHLEHEM COAL CO.

Third & Monroe Street — Phone 882

Speciálno z-francuskoga orejo-
voga leszá v-szpanyé hizso po-
histvo za \$129.00

P. MICHELSON

223 E. 3rd St., Bethlehem, Pa.

Bell Telephone 2678-R

Naznánye Szlovenci!

Szpostenyom naznánye dáva vszém postüvanim szlovencom, ka szva

BALKÁN BOTTLING WORKS

iména szouderszko trzstvo prej k vzela, z-sterim va posteno i rédno szlúzsila náj podpérájouce. Prosziva postüvane szlovence za podpéranye.

Németh i Gajnik

1738 E. Mechanic Street

Bethlehem, Pa.

Grof Károlyi Mihály-a zsená v-Ameriko pride

Engliskoga jezika znanosztveno naprejdávanye de drzsála na okrouznoj pouti

Amerikanszke vogrínésine zsvlejnje szenzáció má: Károlyi Mihály zsená, nájodlo-esenejsa zsvouca vogrszka zsenzka, oktobra 17-ga vu New York pride. Károlyi grofa zsené prohod je Dr. Jászi Oskár profesor naznáo oktoobrskoga i republikánszka esütejnya vougrov voditelom. Jászi je naznáo vu píszi, ka je Károlyi grofoja edno amerikánszko dristvo na tri me-szecsno okrouzno pout vdi-nyalo. Grofoja de po englis-kom jeziki drzsála naprejdá-vanye, vu sterom de od euro-pejszki i poszebno z-vogrszko-ga politicsnoga zsvlejnja zgdobami oprávlala.

Amerikánszki vougri z-velikánszko demonstrációj szprímlejo vu broudi Károlyi Mihály zseno, na stero sze vu New Yorki, pod voditelstvóm Tardos Sándora zse mocno priprávlajo.

Csi bi nej bíla zsená Károlyi Mihályi, zsená tiszte oszobe, steri je vogrszke lúdszke republike predsiednik bio, ki zse od dugi lejt mao pregnánsztva briktek krüh gyej: Károlyi Mihály zsená, Andrassy Katinka grofoja bi te tídi nájodlo-esenejsa, nájpodnejsa vogrszka zsenzka bíla. Na Vogrszkom országi szo jo tak poznali, kak nájlepso i nájsejedszke zsenzko, stera csi rávno je esese mláda, csüdnó doszta sze je vesila i csüdnó doszta zná. Vu tákszoj dobroui je zrászla gori ino med táksim luxusom, cártanyom je zsvlejla, kak maló: vej je Andrassy Gyula grofa, toga gizdávoga, nadútoga mágnása bíla hesí ino grof Károlyi

Mihály, Vogrszka országa nájbogatejsa goszpódára zsená.

Knige, brodjénje jo návesilo na tou, ka náj szpózna zstitek, eslovecso szükésino, nevoló, kapitaliskoga notriválanya neszmerne nepravicsnoszti; náj prevídi tiszto potészenoszt ino tiszto sztrádanye, vu sterom szo na Vogrszkom delavszki kláski zsvleji: szocialist je grátala ino z-mozsom, Károlyi Mihály grofom je vkúpno delala na odszloboditelszti vogrszka lúdsztva. Med revolucijov je nej szamo zsená, nego delavszki pomocnik bíla mozsévi; nej je vszivala vó zmozsnoszt, stero je mozsá predsiednika eseszt dála nyej; nej je dávala bankette, nego delala je ino tam je bíla, gda je Károlyi Mihály zacsno szvoji grüntov gorilánye med lúdsztvom.

Ali nyéna povídna oszobnoszt, brezi pára heroizmus sze je tam zacsno, gda je Károlyi Mihály pobegnoti trbela z-országa. Károlyi grofoja je zsnym sla vu pregnánsztvo ino tiszta zsenzka, stera sze je vu cejlom zsvlejnji k-luxustvi i k-précimbi privádila, je tak osztála pri mozsévi vu szíromastvi, vu sztrádanyi, vu brezidomovinszti. Rodbina je zvala domou: nej je sla. Persze, podporo szo nyej ponútili gori: nej je véla. Právla je, ka vej ona i mouzs szí zaszlúzsita z-dvouji rouk delom tiszto, na stero de nyima potrejbno. Vu Raguzi szta zsvlela eden cájt, gde szí je Károlyi z-tém szlúzsó krüh, ka je na ednoj máloj motornoj ládji turis-

te vozo na Laceroma záton i náj. Potem szta vu London odísila z-decouv, gde je Károlyi grofoja, ta ednouk Andrassy-ovi grüntov erbaskinya; Károlyi Mihály neszmernoga imánya esese szamo szlúzsbenice nej mogla drzsati. Tiszti máli hram, vu sterom szo prebivali, je száma pucala, pomejtala, ribala, ona száma je kühala obed i vecsérjo máloj familiji ino tak sztrádavno je zsvlejla, ka gda ji je Károlyi Mihályove vláde eden bívsi miniszter — dnesz on szam tídi szíromaski, po szvejtí hodécsi emigráns — pogledno vu Londoni, Károlyi grofoja je v-kúnyi posztíla posztelo szvojemí gouszti, ki je nej meo telko penez, ka bi náj-falejse hotelszke hízse sztroske mogoucsi bio vóplácsati. Ali ona je vszigdár delala. Piszá-telszta obrácsanye je szkoncsávála, jeziesno vesenyé je gori vzela, vóre je dávala. Vu prestímanom angolszkom társasági, gde szo sze nadale tídi cesztou obrnoli Károlyiovi, szo z-esüdivanyom i z-postüvanym vzeli okouli tou brezi pára zsenzko, stera je rávno tak, kak nyéni mouzs, goríldívala szebé za politicsno ogvúsanje, za vórnoszt: za tiszti národ, steroga na odszloboditvi je nisece nej delo telko, za steroga je nisece nej prineszo tákse neszmerne áldove, kak Károlyi Mihály i nyegova zsená.

NORTH SIDE HARDWARE CO.

Prinász sze dobi száksa zselezna potrejbcsina, kakti: Sparhetje, Lampaske i száka potrejbcsina za Automobile.

855—857 East Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.
Bell Phone 2508 Cedar.

Szlovenec naj ne bode brezi szlovenszki novín!

GDA DE VAM POTREJBCSINA NA POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

prídte kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak zblágom tak z-cejnov

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Phone Cedar: 5752-W

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

Naznánye Szlovenci!

Vszém postüvanom szlovencom dam naznánye, ka szam na novom meszti

Joseph Hotel

oudpro, gde sze dobí vszefelé jejsztvina ino pítvina za primejrno cejno.

JOSEPH GOJTAN

817 Chesnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

SZLOVENCÍ!

Podpérajte tiszte baotose, steri nász szlovene podpérájo. Tou szo tiszti, steri vu szlovenszki novínaj glasújejo. Tou szo tiszti stori, stera nam nej potrejbno zouszedno porácsati, ár vu Pittsburghi zsvoucsi nási bratje szamí dobro znájo, ka vu tej glasúvajoucsi storaj za rédno cejno dobro blágo dobíjo i szaksega szlovena prijaznívo vóobszlúzsávajo.

Telephone Cedar 8131-R

NOVY'S**Café & Restaurant**

Cor. Madison and Peralto Sts.
Pittsburgh, Pa.

Postüvani Szlovenci! Sztavite sze pri John-i na kúkli, ár tam dobíte nájbougso jejsztvino pítvino. Vszáki szlovenec bode z-nájlepším postenyom vóobszlúzseni

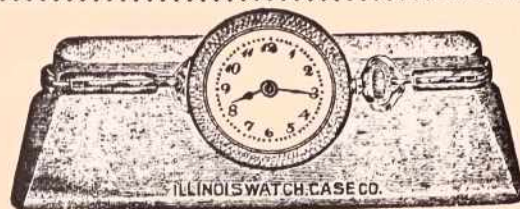
John J. Chapman, lásznik.

Vi dobíte primeni kú pítí vszákse féle nájbokse Cigáre i Cigaretline, steri szo sztoja nájboksega dohána naprávleni. Jasz trzsim to nájprednyeje blágo, naprebéranye vu vszáksem iméni.

Tídi vu toj nájlepsoj posztávi decinszko spílo dobíte primeni kúpiti.

FRANK EMBERSITS

923 Chestnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

Primeni dobíte ráj bokse blágo za rédno cejno. Pridte vu

S. MALLIN, Vóarszko bauto.

729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

MOSKI GVANTI

Nouvi Jeszénszki z-ednimi ali z-2-ji lacsami gvanti od \$16.50 do \$35.00

MOSKI ZGORNÍKAPUTJE

Nouve moude Zgorníkaputje od \$15.00 do \$35.00

POJBINSZKI GVANTI

Vsze z-Stofa z-dvouji lacsami gvanti od \$7.50 do \$15.00

I vsze drúgo potrejbcsino za Moske i Pojbe, stero sze sze gvantanya dosztája trzsimo za rédno cejno.

Joseph Patz

MOSKOV I POJBOV BAOTA

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Dupliske Erdécse ali Szíve Stempline
dobíte z-etim glasenyom

F. N. HOFFSTOT, Szednik GEORGE G. SCHMIDT, Peneznik
T. W. FRIEND, Podszednik H. J. C. BREKER, Podpeneznik

Penezna Vrejdnoszt \$200.000.00 Cejlo Imánye \$350.000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobíjo z-Árende
4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

PEOPLE MEAT MARKET**JOSEPH FELKÁR, Lásznik.**

Szlovenci, ki szí scsé dobro frisko meszou kúpiti, on sze naj obrné vu mojo mesznico, gde sze dobi száks féle frisko meszou za rédno cejno.

849-851 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Telefon Cedar 9529

Vszigdár dobro i rédno bodete vóobszlúzseni, csi pridete vu moj Hotel, ár primeni dobíte tou náj-boukso blágo za nájrednejsó cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásznik

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Naznánye dam vszém szlovencom, komi de potrejbno na Pogrobnika, on sze naj obrné kmeni, gde dobi náj bole postenejsó vó obszlúzsényi

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

— 54 —

— 55 —

steroj sze je oproszo, ka naj ga szprímlem, ár gucsati sesé z-menom.

— Sto je tiszta Lujza?

Pintér Lujza. Nyéni ocsa je notáros vu Mokrin-i, dekla je meni dobro prijátelca bíla ino zdaj esese vu szpíszásztvi sztojívi.

— Prípélajte ga notri, — je velao Zentai po oumornom, razburkanom glászi szlúzsbenici, dokécs szta Elemér i Karolin-néni veagajoucs naglájúvala na dveri na stere je te nepoznáni notri sztoupó.

Niszikoga, krvierdeci líe kusztoga zrásza eslovek je bio. Z-ponízim potíjávanyom sze je pribli-záváo, ino nyegovi gyálai oucsi szilno mignenye je za edno minuto odbejzalo po vszej navzoucsi bodoucsi, z-sterim je vóposzlejdo sztávo ino oszobe.

— Ka zselejte? — píta po szígurnom glászi Zentai, nanes nej szprejévi nyegov poklon.

— Z-Fányi goszpódicsinov zselém gucsati.

— Fányi goszpódicsina tam szedí, povejte nyej szvojega prihájanya zrok.

Vu Zentai-jovom glászi je nej doszta batrúvajoucsaga bílou ino tou je Balmer esüto, ár je vszebolé dvojúvajoucsi grátáo.

— Nej bí bílou mogoucsé véndar med stírami ocsámi?... — Nej. Odpravite frisko.

— Kak sze sika znati, jasz szam szíromaski eslovek ino zdaj szam brezi szlúzsbe...

— Vsze tou mí nevejmo, kakda szmo nej esüli nigdár niti glásza od vász. Ali nanes nász ne interesejra, ino csi sze szamo tou prísli pravít...

— Odpúsejnye proszim, — je pravo od vkane-nya na csemerasztí Balmer. — Jasz szam tou nazna-

no Pintér Lujza goszpódicsini, ná stere nadigávanye szam priso eszi.

— Pintér goszpódicsina je bozsno vesiníla, ka je na tou nadígnola vász. Ali zgoudilo sze je; dajte naprej, ka zselejte, naj prve odprávimó...

Balmer je na Fányiko glédao, stera je z-náj-véksóv esémernosztjouv poszlúhsala tou prerecsüvanye, ali nej je vúpala keoj praviti.

— Jasz szam goszpódicsini láni, nepoznáo, velko szlúzsbo vesino... — zacsne Balmer dvojeés.

— Szlúzsbo? Dónok kakso? — je pítao Zentai.

— Nemre sze zatajiti, ka szo goszpódicsina lejpa... Ali morem vadlúvati, ka szo bílé od nyí lepse tídi, ino csi bi jasz...

— Kaksi bejszen gucs je tou? — szkriesí Zentai gorisztánovsi. — Kaksá briga je vam k-Fányikinoj lepóti?

— No, ali moj goszpoud, odpúszíte mi, vej pa rávno okouli toga sze vrtí delo. Tou je mojega eszi-prihájanya zrok, ino jasz szam tou miszlo, ka...

— Vkanili szte sze, kakoli szte szí miszlili — je szkriesao komaj zaveravsi szvoje esémere Zentai. — Eto máte pít rajnski. Csi szte vu potrejbcsini, tá suma de vam na eden cájt pomágala. Isesite szí delo, ár je popolnoga tejlá, zdravomí eslovekí szramota koudívanje.

— Ali moj goszpoud, jasz ne koudívam.

— Ka pa te scséte?

— Vórnó príszlúzsénoga mojega trúda oblounanye, stero lehko térgya. Pár sztou rajnski. Telko szam vrejden za tiszto odicsenoszt, ka szo goszpódicsina za prvo lepoto bílí vózgláseni, stero naj med